

og derved haabe de faa vidt muligt at staffe Regler til Beje, som kunde være faa henstigningsmæssige som muligt og derved staffe Løsning paa de Spørgsmaal, som den ærede Taler ønskede løste, og saaledes at det sikkert i alle Maader kan blive til vedkommende Husmænds Bedste. Jeg vil derfor meget bede om, at Finansudvalget og den højtærede Minister ikke vil træde foregribende i Bejen for Sjyllands Vedkommende i saa Henseende, men afvente, hvad de selv ad Frivillighedens Vej ville se at faa i Stand, idet baade dette og ogsaa adskillige andre Spørgsmaal vistnok ville kunne løses ad denne Vej paa en god og naturlig Maade. Jeg tror altid, at det er bedre, at saadanne Spørgsmaal løses fra neden af end fra oven af; thi det er dem fra neden, som bedst forstaa, hvorledes en saadan Løsning skal foretages. Jeg skal fremhæve med Hensyn til Udbyttet af saadanne Rejser, at saadanne Fællesrejser, hvad der ogsaa blev fremhævet paa Delegeretmødet, naturlig maatte kunne ordnes saaledes, at saadanne 2—3—4 Dages Rejser endte paa en Landbrugsskole, hvor vedkommende Lærer kunde optage adskillige Spørgsmaal, som stod i Forbindelse med, hvad de nu havde set paa deres Vej, og staffe dem Oplysning og Aflsring af de praktiske Resultater, de havde set, og derved tjene til yderligere at frugtbar gøre disse Rejser. Derfor vil jeg henstille til det højtærede Finansudvalg og til den højtærede Minister for Sjyllands Vedkommende at afvente, hvad der maatte ske der ad Frivillighedens Vej.

Da jeg nu engang har Ordet, er der en anden Sag, som jeg gerne vilde henlede Opmærksomheden paa med nogle faa Bemærkninger, og det er Spørgsmaalet om den jydsk Husmandsforening. Jeg har før haft Lejlighed til at fremdrage det her, og det er ogsaa naaet saa vidt — hvad jeg med Tal erkender — at den ogsaa har faaet nogen Understøttelse, men det forekommer mig, at den var for lille, og jeg har længe syntes, at den burde forhøjes, og nu vil jeg bede det ærede Finansudvalg og den højtærede Minister tage den Sag under velvillig Overvejelse. Jeg skal oplyse, at denne Forening bestaar af halvtredje Tusende Smaaafolk, Haandværkere og Husmænd o. s. v. Det er blevet sagt her, at naar Folk havde en Aarsløn af 6—800 Kr., var det for lidt til, at de kunde leve, men dertil vil jeg sige, at det er meget faa af dem, som der her er Tale om, som have naaet 600 Kroners Indtægt; den allerførste Del ligger langt under, naturligvis i forskellige Grader. Disse Mænd have i Løbet af 10 Aar ved Hjælp af egne Midler og lidt Amtstilskud fra for-

skellige Aar arbejdet sig saaledes frem, at de have sparet 20,000 Kroner op, som de ville benytte til en Alderdomsforsørgelse, og ved Siden deraf have de udbetalt ikke ringe Beløb til Sygeforsørgelse i de forskellige Kredse af Landet, hvor disse ere fordelte, og saa undrer det mig noget, at det skal være saa vanskeligt til den Slags Folk at faa offentlig Understøttelse paa Finansloven. For at tage et enkelt Eksempel, som falder nær sammen med dette — jeg kunde tage flere — vil jeg vise hen til § 6 L., Udgiftssiden, Post 7, hvorunder findes 2,000 Kr. til en Jærnbaneforening. Det er en Forening af Jærnbanefunktionærer, for at de uden for Tjenesten kunne træde i nærmere kollegial Forbindelse og kunne finde Lejlighed til Drøftelse af og Belæring om faglige Emner. En saadan Forening stænkes der 2,000 Kr. Jeg siger intet derimod, men det forekommer mig, at det var naturligt, at man fik Øjnene aabne for, at de Arbejdere, som der her er Tale om, i Virkeligheden have et lige saa stort Krav som de, jeg nu nævnte; jeg ved nok, at de i Virkeligheden ikke have noget Krav, ikke noget juridisk Krav, de have kun et moralsk Krav, men det forekommer mig maa være lige saa stort som det, disse Bestillingsmænd have, som staa i Statens Tjeneste. De Medborgere, som der her er Tale om, ere fra de laveste Lag i vort Samfund og Folk, som have forstaaet at holde sig oven Vandet og uden for det tungne Fattigvæsen, og som have ofret det yderste for at staa som frie og selvstændige Mænd med deres Familier, og derfor synes jeg, der kan være Anledning til at komme dem i Møde med en rigeligere Støtte. Jeg skal nævne, at det ogsaa kommer til at se noget egent ud, naar man vil drage en Sammenligning mellem dette, og hvad der ydes til Sygekassen for Statsbanerne paa Sjælland, Fyn og Sjælland. Paa Sjælland bliver der ydet et Tilskud af 8,835 Kr. og for Fyns og Sjyllands Vedkommende af 22,000 Kr., altsaa i alt omtrent 31,000 Kr. Jeg drager ikke disse Tal frem for at indvende noget mod disse Bestillinger, men jeg drager dem kun frem til Støtte for alle dem, som erkende, at Smaaafolk i vort Samfund, som ikke staa i direkte Tjeneste hos Staten, dog i Virkeligheden have noget moralsk Krav paa at faa en Støtte, naar de have vist en ihærdig Bestræbelse for at arbejde sig frem og staa som frie og selvstændige Mænd, og at det er et Krav, som der maa tages mere Hensyn til, end der tidligere er sket.

I Forbindelse dermed vil jeg nævne en anden Sag, som vistnok flere end jeg have haft Opmærksomheden henvendt paa. Jeg har